Schuldhulp@Roosendaal

Samenvatting van het plan gemeentelijke schuldhulpverlening

Gemeente Roosendaal

2016 – 2020

januari 2016
Gemeente Roosendaal

In het meerjarenplan Schuldhulpverlening @ Roosendaal 2016 – 2020 wordt uitvoering beschreven hoe schuldhulpverlening in Roosendaal op dit moment werkt en waar we ons de komende vier jaar op richten. In deze samenvatting wordt de essentie van het meerjarenplan beschreven.
Waarom een meerjarenplan schuldhulpverlening?

De Wet gemeentelijke schuldhulpverlening

Op 31 juli 2012 trad de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening in werking. De wet schrijft voor dat de gemeenteraad een meerjarenplan moet vaststellen wat richting geeft aan de integrale schuldhulpverlening aan de inwoners van zijn gemeente.
Roosendaal voldeed indertijd al aan de voorwaarden die in de wet worden gesteld en doet dat nog steeds. Conform de voorstellen in het Wetsvoorstel gemeentelijke schuldhulpverlening wordt de gemeenteraad jaarlijks geïnformeerd over de resultaten van de schuldhulpverlening. Indien daar aanleiding toe is, wordt op dat moment het beleidsplan bijgesteld.
In de Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening is opgenomen wie toegang krijgt tot de gemeentelijke schuldhulpverlening, onder welke voorwaarden, en welke verplichtingen gelden voor het verstrekken van inlichtingen en medewerking. Dit meerjarenplan beslaat de periode van 1 januari 2016 t/m 31-12-2019

Schuldhulpverlening in Roosendaal

Schuldhulpverlening is een onderwerp dat in alle facetten flink in beweging is. Steeds meer en daarbij andere klanten, hebben te maken met problematische schulden. Behoorden voorheen mensen met lage inkomens of een uitkering tot de risicogroep die door schulden getroffen werd, nu wordt een verschuiving gesignaleerd naar ook hogere inkomensgroepen. Baanverlies in combinatie met onder andere (hoge) hypotheeklasten is hier onder meer debet aan. Misschien nog wel meer dan in het verleden, is schaamte juist bij deze groep een belangrijke reden dat mensen zich niet, of erg laat, melden voor hulp bij hun financiën.

Daarnaast wordt de gemeente ook gedwongen om op een andere manier te kijken naar schuldhulpverlening. De nadruk komt meer te liggen op de zelfredzaamheid van mensen. De verantwoordelijkheid om problemen op te lossen moet blijven liggen bij degene die ze veroorzaakt. Rekeningen moeten worden betaald en schulden afgelost. Het gaat er om dat de schuldenaar in staat is eigenstandig zijn problemen het hoofd te bieden en een gedragsverandering te bewerkstelligen.

Tegelijkertijd zijn er nieuwe inzichten vanuit onderzoek[1] die ons leren, dat het langdurig leven met schulden een negatief effect heeft op de mentale capaciteit van mensen. Zij kunnen minder goed anticiperen en juiste prioriteiten stellen. Er ontstaat vaak een tunnelvisie. Deze negatieve effecten bemoeilijken het proces van gedragsverandering omdat zij het “oude gedrag” juist versterken. Dit vraagt dus het nodige begrip en kwaliteit van de hulpverlening. Zelfredzaamheid is hier nog een stap te ver en de kanttekening moet worden gemaakt dat een groep mensen overblijft die hier verdere ondersteuning bij nodig heeft.

Meer concreet is een integrale aanpak noodzakelijk waarin aandacht is voor:

- vroegsignalering: preventie en voorlichting, het vóórkomen van schulden;
- curatief: hulpverlening bij de oplossing, beheersing en/of stabilisatie van schulden en gedrag;
- nazorg: het voorkomen van terugval.

De beoogde effecten zijn:

a) het vergroten van de zelfredzaamheid van de burger;
b) integrale hulpverlening indien nodig;

[1] Het boek “Schaarste” van Sendhil Mullainathan en Aldar Shafir

c) het voorkomen van maatschappelijke kosten;
d) participatie van de burger.

De gemeente werkt in deze integrale aanpak samen met WijZijn (Traverse) en Kredietbank West-Brabant onder de naam “Meldpunt Schuldhulpverlening Roosendaal”. Door de intake van schuldhulpverlening onder één dak te brengen bij De Toegang (waar ook bijzondere bijstand meer mee wordt verbonden) willen we gezamenlijk een sluitend netwerk tot stand brengen. De gemeente speelt als wettelijk verantwoordelijke een centrale rol en spilfunctie bij het blijvend realiseren van een goede samenwerking.

Meldpunt schuldhulpverlening Roosendaal

Integrale schuldhulpverlening krijgt vorm door de samenwerking tussen Traverse, Kredietbank West-Brabant en de gemeente in het Meldpunt Schuldhulpverlening Roosendaal, waarbij de gemeente de regierol heeft.
Op dossierniveau vindt overleg plaats in het Meldpunt Schuldhulpverlening Roosendaal. Het Meldpunt Schuldhulpverlening wordt vooral gebruikt voor het bespreken van ingewikkelde multi-problematiek. In dit overleg wordt bepaald welke ondersteunende hulp wordt geboden en door wie. Deze hulp kan bestaan het adviseren van cliënten tot en met opname in budgetbeheer in diverse gradaties veelal met flankerende hulpverlening door o.m. WijZijn (Traverse). Het oplossen (indien mogelijk) doet het meldpunt via de Kredietbank West-Brabant door de inzet van betalingsregelingen of herfinancieringen. Als volledige betaling niet realistisch is, probeert de kredietbank een schuldsanering of schuldbemiddeling te treffen tegen finale kwijting. Dit is in principe een driejarige regeling waarbij aan crediteuren op enig moment wordt gevraagd om kwijtschelding te verlenen van (een deel van) de schulden.

Ook op het gebied van preventie en nazorg zijn we actief.
Het doel van preventie en nazorg is om te komen tot bewustwording bij inwoners van de gemeente Roosendaal. Dit om te voorkomen dat zij (opnieuw) financiële verplichtingen aangaan die zij niet kunnen betalen. Op die manier kunnen belemmeringen voor participatie en/of maatschappelijke kosten worden voorkomen. Vanuit het “armoedebeleid”, “Gebundelde Kracht” en “Vitale Wijken en dorpen” is op diverse manieren aandacht voor preventie en vroegsignalering waarmee de integrale benadering van de problematiek zichtbaar wordt.
Voorbeelden hiervan zijn:

- afspraken in de woonconvenant met woningcorporaties over terugdringen van het aantal ontruimingen.
- De opzet van een steunfonds huisuitzettingen.
- Voortzetting en uitbreiding van het project thuisadministratie door Sta-teams en Humanitas, zodat inwoners die moeite hebben om hun administratie op orde te houden, hierbij ondersteuning krijgen aangeboden;
- Voortzetting van het Noodfonds wat wordt uitgevoerd door Traverse en bedoeld is voor acute financiële nood die vaak met een relatief kleine verstrekking kan worden verlicht.
- Inwoners van Roosendaal worden periodiek op de hoogte gehouden over inkomens-ondersteunende regelingen van de gemeente.
- Het verzorgen van scholing voor ketenpartners zodat zij op de hoogte blijven van de laatste ontwikkelingen van schuldhulpverlening;
- Cursussen “omgaan met geld” van Traverse
- Budgetbegeleiding door Traverse (in samenwerking met Kredietbank West-Brabant)

In ontwikkeling vanuit de Klijnsma-middelen zijn:

- De uitbreiding van een inloopspreekuur voor financiële zaken bij Traverse, gericht op financiële problemen, welke bijdraagt in vroegsignalering.

- De inzet van een financieel spreekuur van Kredietbank West-Brabant bij de front office van het werkplein in de Dunantstraat, wat zorgt voor vroeg-signalering bij een doelgroep met een verhoogd risico;
- De opzet van een inloopspreekuur bij het ROC uitgevoerd door studenten maatschappelijk werk en begeleid door Kredietbank West-Brabant aan het ROC eveneens gericht op een doelgroep met een verhoogd risico.
- Tenslotte is er het streven om binnen het lokale (vervolg)onderwijs meer aandacht te krijgen voor omgaan met geld.

Bovenstaande diensten en activiteiten richten zich op zowel risicogroepen als op een breed publiek. Jongeren worden actief benaderd onder het mom van 'jong geleerd is oud gedaan'.

Meerjarige financiering

De kosten voor de schuldhulpverlening sec hebben betrekking op werkzaamheden die worden uitgevoerd door Kredietbank West-Brabant. Op basis van eerdere jaren worden de kosten geraamd op € 300.000,- zal bedragen.

Voor de preventieactiviteiten, welke eveneens door de Kredietbank West-Brabant uitgevoerd gaan worden, is een budget van € 80.000,- vrijgemaakt uit de zogenaamde Klijnsmamiddelen

De kosten voor flankerende hulpverlening zijn opgenomen in de reguliere dienstverleningsovereenkomst met Traverse

Verantwoording

Jaarlijks legt het college via de reguliere P&C cyclus verantwoording af aan de gemeenteraad over de uitvoering van dit door de gemeenteraad vastgestelde plan met betrekking tot integrale schuldhulpverlening.